

Praktická lekce: Barevný podzim čaruje

Barevný podzim je kouzelné období plné proměn a zázraků, které příroda každoročně přináší. Stromy se zahalí do pestré palety barev, padající listí tvoří koberce, ve kterých se děti mohou radostně brodit. Je to tedy ideální čas pro podzimní procházky, sbírání kaštanů, žaludů a dalších pokladů přírody.

Věk dětí: 3–6 let

Cíl tématu: Seznámení s ročním obdobím podzim, jeho charakteristickými znaky a dary podzimní přírody, pozorování změn v přírodě, poznávání a zkoumání různých přírodnin. Vnímání krásy podzimní přírody a rozvoj kladného vztahu k prostředí, ve kterém děti žijí.

Dary podzimu

Podzim nám přináší spoustu úžasných darů, které můžeme najít venku. Stromy a keře dávají plody, které jsou pro zvířátka i lidi skutečným pokladem. Kaštiny jsou nejen příjemné na dotek, ale i skvělé na podzimní tvoření. Žaludy zase rády sbírají veverky, aby měly něco k snědku na zimu. Až půjdete na procházku, určitě se podívejte, jaké najdete podzimní poklady, které pak využijete v těchto aktivitách.

Aktivita: Podzimní chodníček

Užijte si smyslový chodníček plný přírodních pokladů, které můžete společně nasbírat.

Vzdělávací cíl:

- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka a podobně), ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí;
- rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně-názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie;
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování a podobně).

Klíčové kompetence: kompetence k učení, činnostní a občanské kompetence

Pomůcky: boxy, různé dostupné přírodniny

Popis aktivity: Vezměte si několik boxů a do každého vložte něco z přírody – může to být listí, mech, kůra, kaštiny, žaludy, šišky nebo klacky. Děti budou mít za úkol chodníček projít bosýma nohama a prozkoumat různé povrchy.

Příloha č. 1: Dary podzimu – prostorové pojmy

Když se rozhlédneme kolem, zjistíme, kde je nahoře, kde dole, co je před a co je za. Společně budeme hrát hry, ve kterých budeme objevovat, jak funguje prostor, a naučíme se, jak správně používat tato slova.

Vzdělávací cíl:

- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování);
- vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení;
- vytváření základů pro práci s informacemi.

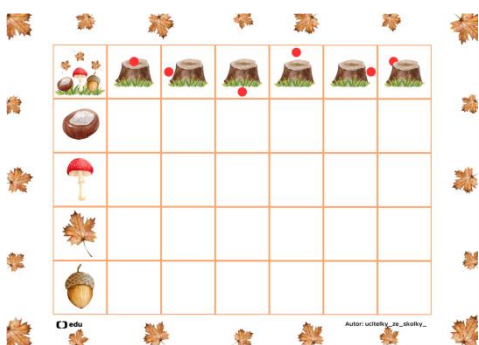
Klíčové kompetence: kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, komunikativní kompetence, činnostní a občanské kompetence

Pomůcky: vytištěný materiál, nůžky, laminovačka, laminovací folie, nalepovací suchý zip

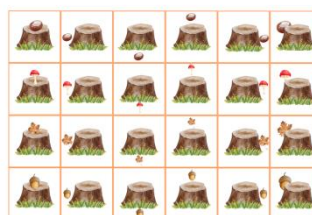
Příprava materiálu: Vytiskněte materiál a pro opětovné použití jej zalaminujte.

1. Vystříhnete všechny obrázky ze strany č. 3.
2. Připravte stranu č. 2, do které budou děti přiřazovat vystřižené obrázky.
3. Úkolem dětí je přiřadit a pojmenovat jednotlivé obrázky do správných polí dle časoprostorových údajů.

TIP: Děti mohou připevňovat obrázky pomocí suchého zipu.

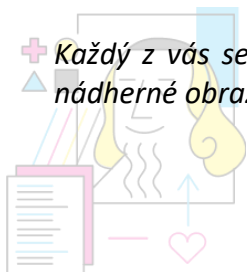

✂

Aktivita: Podzimní karton

✦ Každý z vás se teď stane malým umělcem. Z nasbíraných listů, kaštanů, šišek a dalších plodů vytvoříme nádherné obrazy, které si můžete vystavit ve třídě nebo doma.

Vzdělávací cíl:

- rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně-názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie;
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování a podobně);
- seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu;
- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách.

Klíčové kompetence: kompetence k učení, činnostní a občanské kompetence

Pomůcky: karton, nůžky, lepicí páska, přírodniny, fixy

Popis aktivit:

- **Rámeček:** Připravte si z kartonu rámeček a podlepte ho lepicí páskou. Děti si mohou rámeček pokreslit a vybarvit. Vydejte se s dětmi na procházku a sbírejte různé přírodniny, které děti nalepí do rámečku, a vytvoří tak podzimní obrázek.
- **Obkreslování:** Připravte karton a fixy. Vydejte se s dětmi na procházku a sbírejte různé přírodniny. Děti mají za úkol přírodniny přikládat na karton a obkreslovat. Jakmile mají karton plný, mohou si ho vyměnit s kamarády a zkusit hledat přírodniny k jejich obrysům.

Příloha č. 2: Bludiště – plody podzimu

Pojďme společně najít správnou cestu a při tom si procvičit naši šikovnost a pozornost. Kdo z vás zvládne projít bludištěm a posbírat všechny podzimní poklady?

Vzdělávací cíl:

- rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně-názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie;
- rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření);
- osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla).

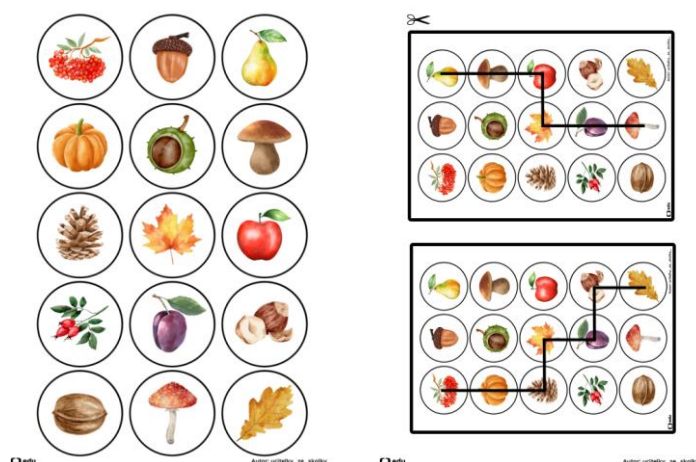
Klíčové kompetence: kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, činnostní a občanské kompetence

Pomůcky: vytištěný materiál, nůžky, laminovačka, laminovací folie, cvičební kruhy

Příprava materiálu:

1. Vytiskněte materiál, vystříhnete listy se symbolem nůžek a zalaminujte je.
2. Připravte na zem 15 kruhů a vložte do nich vystřižené obrázky dle plánku. V případě, že nemáte k dispozici cvičební kruhy, můžete obrázky položit vedle sebe na zem bez kruhů.
3. Úkolem dětí je projít bludištěm podle návodu.

TIP: Obrázky můžete na zem připevnit pomocí oboustranné lepicí pásky, aby neklouzaly.

Společenská hra: Kdo má více?

Zahrajte si hru s názvem „Kdo má více“. Je to hra plná napětí a zábavy, ve které budete soutěžit o to, kdo nasbírá více předmětů. Každý z vás bude mít šanci ukázat, jak umí počítat a jaké má štěstí v hodu kostkou. Kdo z vás nasbírá nejvíce?

Vzdělávací cíl:

- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky
- (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka a podobně), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí;
- osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla);
- rozvoj schopnosti sebeovládání;
- rozvoj schopnosti vytvářet citové vztahy, rozvíjet je a city plně prožívat;
- rozvoj kooperativních dovedností;
- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané.

Klíčové kompetence: kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, sociální a personální kompetence, činnostní a občanské kompetence

Pomůcky: nová plata na vejce (nepoužitá – z hygienických důvodů), kaštiny, kostka

Popis hry: Každé dítě dostane jedno plato na vejce (nové) a kaštiny. Úkolem dětí je postupně házet kostkou a skládat kaštiny podle počtu na kostce do plata. Vyhrává ten, kdo má jako první plato plné.

TIP: Děti mohou skládat jakékoliv přírodniny nebo předměty dle tématu. Náročnější varianta – k umístění kaštanů lze použít kleště a rozvíjet tak jemnou motoriku.

Příloha č. 3: Barevné dýně

Když budete správně počítat a pečlivě vybírat barvy, vaše dýně se promění v krásně barevné podzimní poklady. Kdo z vás dokáže dýni vybarvit podle čísel?

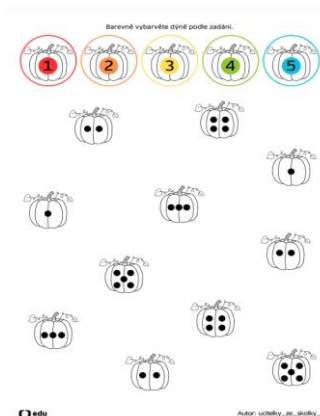
Vzdělávací cíl:

- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka a podobně), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí;
- osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla).

Klíčové kompetence: kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, komunikativní kompetence, činnostní a občanské kompetence

Pomůcky: vytištěný materiál, nůžky, pastelky

Příprava materiálu: Soubor vytiskněte a připravte pastelky. Děti mají za úkol vybarvit dýně podle zadání.

Příloha č. 4: Grafomotorika dýně

Nyní si vytvoříme krásně ozdobenou dýni! Ale tentokrát to nebude jen tak – budeme potřebovat kouzelnou kostku, kterou si můžete i sami vyrobit. Každý tvar, který vám padne, rozhodne, jaký tvar na svou dýni nakreslíte.

Vzdělávací cíl:

- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka a podobně), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí;
- osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické);

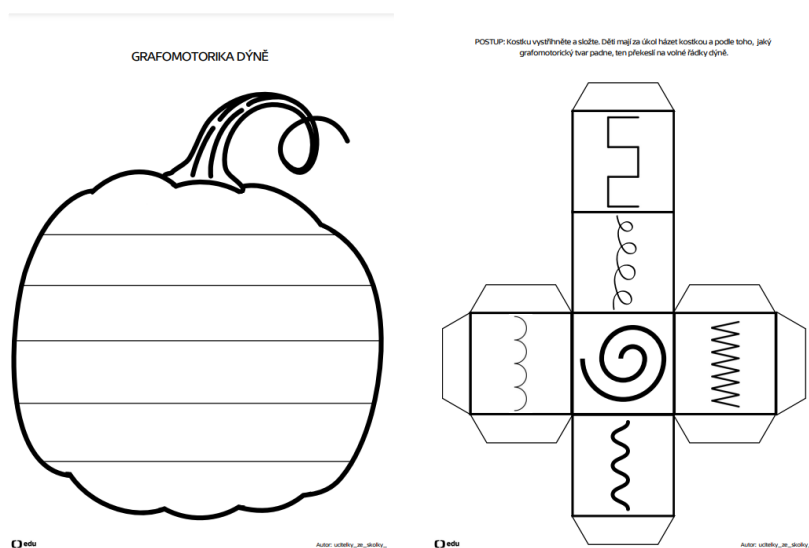

- osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla).

Klíčové kompetence: kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, činnostní a občanské kompetence

Pomůcky: vytištěný materiál, nůžky, pastelky, lepidlo

Příprava materiálu: Soubor vytiskněte. Kostku vystřihněte a složte. Děti mají za úkol házet kostkou a podle toho, jaký grafomotorický tvar padne, překreslí daný tvar na volné řádky dýně.

Příloha č. 5: Na houbaře

Vydejte se sbírat houby, které nejsou jen tak obyčejné – každá má na sobě geometrický tvar. Jaké geometrické tvary znáte? Vaším úkolem bude nejen houby najít, ale také je správně roztřídit do košíků podle tvaru, který na nich uvidíte.

Vzdělávací cíl:

- rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně-názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie;
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování a podobně);
- osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla).

Klíčové kompetence: kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, činnostní a občanské kompetence

Pomůcky: vytištěný materiál, laminovací folie, laminovačka, nůžky

Příprava materiálu: Vytiskněte materiál a pro opětovné použití jej zalaminujte. Košíčky položte na určité místo, kam budou děti houby nosit. Houby vystřihněte a rozmístěte (částečně schovejte po prostoru). Úkolem dětí je pohybovat se po prostoru a sbírat houby, které následně třídí do košíků podle tvarů.

TIP: Počet hub přizpůsobte počtu dětí. Můžete vytisknout několik kopií.

edu

Autor: ucitelky_ze_skolky_

Kam se ježek v zimě schová?

Podzim je krásné období, kdy se příroda chystá na zimu. A právě teď se na svou velkou zimní cestu připravuje i náš malý kamarád ježek! Ježek si hledá teplý úkryt a sbírá co nejvíce jídla, aby měl v zimě dost sil. Je to takový šikovný sběrač, který má moc rád spadané listí a hmyzí pochoutky.

Hudebně pohybová hra: Ježek

Vzdělávací cíl:

- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka a podobně), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí;
- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu;
- rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, citění a prožívání;
- rozvoj společenského i estetického vkusu,

+ Klíčové kompetence: kompetence k učení, kompetence komunikativní, činnostní a občanské kompetence

Pomůcky: bubínek

Popis aktivity: Děti mají za úkol pohybovat se dle říkanky a v rytmu bubínku.

*Leze ježek, leze v lese, (lezení po čtyřech)
žížalky si domů nese.*

*Děti v lese běhají, (běh po prostoru, rozhlížení se do stran)
ježka všude hledají.*

*Ježek píchá do všech stran, (bodání ukazováčkem do stran)
já se chytit nenechám. (ukazování dlaněmi nene)*

*Děti v lese běhají, (běh na místě, rozhlížení se do stran)
ježka všude hledají.*

*Do listů se zahrabal, (naznačení hrabání)
stočil se a potom spal. (leh do klubíčka)*

Příloha č. 6: Ježečkové tvoření

Sledujte, jak se mění barvy stromů, jak listů postupně zlátne a opadává. Nasbírejte spadané listy všech barev a tvarů. Po příchodu je nechte uschnout a budete mít krásnou vzpomínku na podzimní procházku. Navíc je můžete použít na tvoření ježka.

Vzdělávací cíl:

- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka a podobně), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí;
- rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně-názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie;
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování a podobně).

Klíčové kompetence: kompetence k učení, činnostní a občanské kompetence

Pomůcky: vytištěný materiál, nůžky, barevný papír, vylisované listy, lepidlo

Příprava materiálu: Obrázky ježků vytiskněte, vystříhnete a nalepte na barevný podklad. V přírodě najdete barevné listy, ty vysušte a vylisujte. Po vylisování děti listy nalepí na tělo ježka.

Příloha č. 7: Ježečkové počítání

Každý ježek má spoustu bodlinek. Tito ježečci jsou ale smutní, protože jim pár bodlinek chybí. Dokážeš jim pomoci je zase doplnit?

Vzdělávací cíl:

- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka a podobně), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí;
- osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla).

Klíčové kompetence: kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, činnostní a občanské kompetence

Pomůcky: vytištěný materiál, nůžky, laminovací folie, laminovačka, kolíčky

Příprava materiálu: Soubor vytiskněte, ježky zalaminujte a vystříhnete. Děti mají za úkol přiřazovat takový počet kolíčků, kolik je číslo na těle ježka. Mladší děti se mohou orientovat podle počtu puntíků.

Příloha č. 8: Podzimní zážitky

Podzim je tady a s ním přichází spousta úžasných zážitků! Máme pro vás několik zábavných úkolů, které můžete během podzimu zažít. Každý úkol je malým dobrodružstvím, které vás přenese do světa barevných listů a podzimních tajemství. Tak co, kdo splní všechny úkoly a zažije ten nejkrásnější podzim? Hurá do toho, podzimní dobrodružství čeká jen na vás!

Vzdělávací cíl:

- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka a podobně), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí;
- rozvoj a užívání všech smyslů;
- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností;
- vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat;
- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách.

Klíčové kompetence: kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, činnostní a občanské kompetence

Pomůcky: vytištěný materiál, tužka

Příprava materiálu: Soubor vytiskněte a dejte dětem k dispozici. Děti mohou plnit různé podzimní zážitky společně s rodiči nebo i ve školce a ty splněné si značit do letáčku.

Autor: ucitelky_ze_skolky_

+ Toto dílo je licencováno pod licencí Creative Commons [CC BY-NC 4.0]. Licenční podmínky navštivte na adrese [\[https://creativecommons.org/choose/?lang=cs\]](https://creativecommons.org/choose/?lang=cs).

